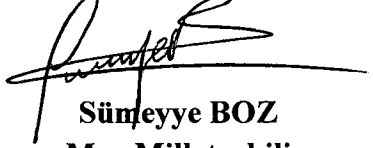

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

33552

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Prof. Dr. Bengi Başer'in sosyal medya hesabında kullandığı "Sokak hayvanlarını yok etmek için harcadığımız enerjiyi, şu insan alt türlerini ıslah etmek için harcasanız ya!.." ifadesi, yalnızca bireysel bir görüş değil, halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden, ırkçı nefret söylemi niteliğinde bir beyan olarak kamuoyuna yansımıştır. Bu söylem, özellikle Kürt yurttaşların doğrudan hedef alındığı şeklinde anlaşılmış, hekimlik mesleğinin tarafsızlık ve insan onuruna saygı yükümlülüğüyle taban tabana çelişmiştir. Türk Ceza Kanunu'nun 122. ve 216. maddeleri, Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesi ve 17. maddesindeki yaşam hakkı ve maddi-manevi varlığın korunması hükmü açıkça ortadayken, bir hekimin kamuya açık şekilde "insan altı tür" gibi ifadeler kullanması, hasta-hekim güven ilişkisini yok eden, meslek etiğini ihlal eden ve toplumun bir kesimini ayrımcılığa maruz bırakma riski taşıyan ağır bir vakadır.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler de bu yükümlülükleri pekiştirmektedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 1. ve 2. maddeleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14. maddesi ve 12 No'lu Protokol, BM Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi ve Dünya Tabipler Birliği'nin Cenevre Bildirgesi ile İstanbul Protokolü, devletin ve sağlık meslek mensuplarının ayrımcılığa ve nefret söylemine hiçbir şekilde yer vermeyeceğini açıkça düzenlemektedir. Dolayısıyla bu sözler yalnızca etik bir kusur değil, aynı zamanda Türkiye'nin ulusal ve uluslararası insan hakları hukukundaki yükümlülüklerine aykırı bir ihlaldir.

Sağlık Bakanlığı'nın bu nefret söylemini nasıl değerlendirdiği, ilgili hekim hakkında disiplin ve idari bir soruşturma açıp açmayacağı, Kürt yurttaşların sağlık hizmetine erişiminde önyargı ve ayrımcılığa maruz kalmaması için hangi adımları atacağı ve sağlık çalışanlarının nefret söyleminden uzak durması için hangi eğitim, denetim ve yaptırım mekanizmalarını devreye sokacağı hususları kamu vicdanı ve insan hakları bakımından acil cevap bekleyen sorulardır. Bakanlığınız bu konuda açık ve şeffaf bir irade ortaya koyacak mıdır?

Bu bağlamda:

1. Sağlık Bakanlığı, Prof. Dr. Bengi Başer'in sosyal medyada kullandığı "insan alt türleri" ifadesini hekimlik mesleğinin etik ilkeleri, Hasta Hakları Yönetmeliği ve insan hakları yükümlülükleri açısından nasıl değerlendirmektedir?
2. Söz konusu paylaşım nedeniyle ilgili hekim hakkında herhangi bir disiplin veya idari soruşturma başlatılmış mıdır, başlatılacak mıdır?
3. Bu tür nefret söylemlerinin özellikle Kürt yurttaşların sağlık hizmetlerine erişiminde önyargı ve ayrımcılık riski doğurduğu gerçeği göz önüne alındığında, Bakanlığınız bu riskleri önlemek için hangi tedbirleri almayı planlamaktadır?
4. Sağlık Bakanlığı, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, BM Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi ve İstanbul Protokolü kapsamındaki yükümlülükleri çerçevesinde bu olayı nasıl değerlendirmektedir?
5. Bakanlığınız, sağlık çalışanlarının nefret söyleminden uzak durması ve insan hakları temelli bir sağlık hizmeti sunması için zorunlu eğitim ve etik denetim mekanizmaları oluşturmayı planlamakta mıdır?